

KVALITETSDEKLARATION

Kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder (KTS/RTS)

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0106

Referenstid

2022 kvartal

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	6
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	7
Allmänna uppgifter	7
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	7
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	7
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	8
Bilagor	9
Bilaga 1: Målvariabler	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att mäta kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder samt dess förändring över tid.

Statistiken används främst som underlag till den kvartalsvisa kapitalmarknadsstatistiken samt för beräkningar av finansiellt sparande.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistikens huvudanvändare är Finansräkenskaperna (www.scb.se/fm0103) som behöver uppgifter på en detaljerad nivå för att kunna göra beräkningar av finansiellt sparande och låneskulder. Finansräkenskaperna använder även statistiken som ett underlag för analys av struktur och utveckling av finansiella tillgångar och låneskulder.

För kvartal 4 insamlas uppgifter som underlag för rapportering till Eurostat gällande EU:s konvergenskriterier.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder samt en specifikation av dessa i form av placerings- respektive låneformer.

För kvartal 4 innehåller statistiken även uppgifter om derivat samt räntekostnader och ränteintäkter.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningens målpopulation utgörs av Sveriges kommuner och regioner, vilken stämmer väl överens med den intressepopulationen som de huvudsakliga användarna efterfrågar.

Observationsobjekten är desamma som målobjekten, d.v.s. kommuner och regioner.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna är variabler som relaterar till finansiella tillgångar och skulder. Observationsvariablerna är desamma som målvariablerna och finns till stor del tillgängliga i kommunernas och regionernas balansräkningar. En grov gruppering av målvariablerna visas i tabellen nedan.

Tabell 1. Översikt över målvariabler

Avdelning
Finansiella anläggningstillgångar
Finansiella omsättningstillgångar
Långfristiga skulder
Kortfristiga skulder
Specifikation svenska börsaktieinnehav
Specifikation nominella värden
Specifikation obligationslån emitterade i Sverige och utlandet
Specifikation av derivat utfärdade av svenska banker, övriga svenska motparter samt utländsk motpart

En mer detaljerad beskrivning av specifika målvariabler för respektive avdelning finns i [bilaga 1](#).

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas på riksnivå, totalt för kommuner och totalt för regioner.

1.2.5 Referenstider

Referenstider är slutet av varje kvartal, det vill säga 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

KTS/RTS är en totalundersökning med cut-off. Detta innebär att endast uppgifter från de till befolkningensmängden största kommunerna samlas in för kvartal 1-3 medan övriga kommuners uppgifter modellskattas. För kvartal 4 samlas dock uppgifter in från alla kommuner. Någon cut-off tillämpas inte heller för regionerna och uppgifter samlas in från samtliga varje kvartal.

Några osäkerhetsmått för statistiken publiceras inte.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms ha störst betydelse är modellantaganden. Denna osäkerhetskälla har dock ingen effekt för kvartal fyra. Andra osäkerhetskällor som bedöms ha en viss påverkan på statistiken är mätfel och bortfall. Övriga osäkerhetskällor bedöms inte ha någon påverkan på statistiken.

2.2.1 Urval

Källan bidrar inte till statistikens osäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är Sveriges samtliga kommuner och regioner. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län, *Tillkännagivande (2007:229) om länens indelning i kommuner*, som finns tillgänglig i *Svensk författningssamling (SFS)*.

Rampopulationen täcker in målpopulationen för kommuner och regioner och därför förekommer ingen under- eller övertäckning.

Källan bidrar inte till statistikens osäkerhet.

2.2.3 Mätning

Mätfel i form av felaktiga svar från uppgiftslämnare kan förekomma. Ett exempel på orsak till detta är svårigheter hos kommunerna och regionerna att avgöra om en skuld ska klassificeras som kortfristig eller långfristig.

Det görs löpande revideringar av tidigare öppna kvartal i de fall felaktigheter uppdagas i det omfattande granskningsarbete som genomförs i dialog mellan SCB:s insamlingspersonal och interna användare av statistiken. Återkontakter görs också löpande med uppgiftslämnarna i de fall då oklarheter uppkommer.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan mätning bedöms vara liten.

2.2.4 Bortfall

Objektsbortfall har förekommit, men detta är ovanligt. Eventuellt objektsbortfall imputeras med senast kända värden.

Vid undersökningsomgången avseende fjärde kvartalet 2019 saknades dock blanketter från fyra mindre kommuner då de haft tekniska problem med sitt interna ekonomisystem. Detta kan ha en viss effekt på imputeringarna av de uppgifter som avser 2020.

Partiellt bortfall förekommer vid varje kvartalsundersökning. Om partiellt bortfall uppstår räknas detta som ett nollvärde, vilket kan resultera i en viss underskattning av målstorheterna.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bortfall bedöms vara liten.

2.2.5 Bearbetning

Inför publicering genomför SCB kontroller för att hitta och korrigera fel som påverkar statistiken. Misstänkta fel följs upp, exempelvis genom kontakt med uppgiftslämnaren. Den kvarstående osäkerheten efter dessa bearbetningar bedöms på totalnivå vara försumbar.

2.2.6 Modellantaganden

Endast uppgifter från de 84 befolkningsmässigt största kommunerna samlas in i enkätundersökningarna kvartal 1-3. Bidraget från de kommuner som uteslutits från insamling på grund av att de hamnat under cut-off-gränsen modellskattas.

Cut-off gränsen tillämpas dock inte det fjärde kvartalet. Uppgifter från fjärde kvartalet används därför i modellskattningen för de tre första kvartalen följande år.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan modellantaganden bedöms vara måttlig.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Vid publicering av kvartal 1 och 2 görs revideringar av tidigare publicerade kvartal samma år och föregående år. Vid publicering av kvartal 3 och 4 görs revideringar av tidigare publicerade kvartal samma år. Någon studie av hur pass omfattande dessa revideringar är har hittills inte genomförts.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är c:a två månader. Tidsåtgången beror till stor del på att svarstiden från uppgiftslämnarna är lång eftersom års- respektive delårsbokslut måste vara tillgängliga.

3.2 Frekvens

Statistiken samlas in, sammanställs och publiceras kvartalsvis, dvs. vid fyra tillfällen per år.

3.3 Punktlighet

Publiceringarna följer SCB:s publiceringsplan, www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0106.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis kan mer detaljerad statistik än vad som publiceras på SCB:s webbplats tas fram.

4.3 Presentation

I Statistikdatabasen, www.statistikdatabasen.scb.se, redovisas uppgifterna totalt för kommuner och regioner uppdelat på typ av konto och kvartal. I Statistikdatabasen redovisas även statistiken i tidsserier och användarna har möjlighet att själva skapa tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Upplägg och genomförande av KTS/RTS finns dokumenterad i *Statistikens framställning (StaF)* och dess kvalitet finns sammanfattad i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (Metaplus)*. Samtliga dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/oe0106, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Enkäten har under åren anpassats till ändrade förhållanden på kreditmarknaden, samt ökade krav på rapportering till Eurostat. Detta har medfört både variabelförändringar samt indelningsändringar av variablerna som påverkat statistikens jämförbarhet över tid. Förändringar av frågeformuläret har under senare år gjorts 1983, 1986, 1989, 1998, 2002, 2013, 2017, 2019, 2021 och 2022.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Pandemin påverkade samhället under resterande kalenderår 2020. Detta kan eventuellt ha påverkat vissa av statistikvärdena, till exempel på grund av utökade statsbidrag till kommuner och regioner. Detta innebär dock inga begreppsmässiga förändringar i statistiken och det har därför inte påverkat jämförbarheten.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Något som i viss utsträckning kan försvåra jämförelsen mellan olika grupper (kommuner och regioner) är att olikheter i deras verksamheter förekommer. En annan bidragande orsak till att försvåra en jämförelse kan vara att kommuner och regioner fritt kan välja sin finansiering. Vår bedömning är ändå att god jämförbarhet föreligger mellan kommuner och regioner.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

För referenstiden 31 december finns möjlighet att jämföra vissa variabler i KTS/RTS med motsvarande variabler i undersökningen *Räkenskapssammandraget för kommuner och regioner (RS)*.

En mindre studie av jämförbarheten mellan KTS/RTS och RS visade dock att det förekom vissa skillnader. De generella förklaringarna är dels att uppgifterna till KTS/RTS lämnas in så tidigt på året att samtliga justeringar inför bokslutet inte är klara ännu, dels att man i RS inte rapporterar uppgifter som exempelvis typ av värdepapper på en så detaljerad nivå som i KTS/RTS.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Eventuella brister i numeriska överensstämmelsen i publicerad data beror på avrundningar.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

KTS/RTS ingår i Sveriges officiella statistik. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter ([2017:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

KTS/RTS hanterar inga personuppgifter. Samtliga uppgifter som ingår i KTS/RTS är offentliga.

C Bevarande och gallring

Statistiken gallras inte, utan långtidsarkiveras hos SCB.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken.

Samt SCB:s föreskrifter ([SCB-FS 2022:4](#)) om uppgifter till statistik om kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder.

E EU-reglering och internationell rapportering

Någon direkt EU-reglering finns inte av KTS/RTS, däremot används statistiken av Finansräkenskaperna (www.scb.se/fm0103) som i sin tur är EU-reglerade. Någon internationell rapportering av KTS/RTS görs inte.

F Historik

Första undersökningen genomfördes 1960. Undersökningen har sedan dess genomgått förändringar avseende insamlingsförfarande och innehåll. För mer information se 5.1 ovan.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Linda Larserö
E-post	linda.larsero@scb.se
Telefon	010- 479 63 31

Bilagor

Bilaga 1: Målvariabler

Nedan redovisas detaljerad information av de målvariabler som ingår i statistiken.

Målvariablerna för KTS/RTS är ekonomiska variabler från boksluten.

Det är finansiella tillgångar och låneskulder och vissa specifikationer för förändringen av obligations- och utlandslån, aktieinnehav samt av derivat som utgör variablerna.

Finansiella anläggningstillgångar

- Aktier, andelar och bostadsrätter
- Obligationer, förlagsbevis, certifikat (långa) och andra värdepapper
- Långfristiga fordringar på
- Grundfonskapital och diverse värdereglering

Finansiella omsättningstillgångar

- Kundfordringar
- Diverse kortfristiga fordringar
- Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
- Aktier samt andelar i finansiella instrument
- Därav Anskaffningsvärde, aktier samt andelar i finansiella instrument
- Därav värdereglering verkligt värde aktier samt andelar i finansiella instrument
- Obligationer och andra värdepapper (exkl. certifikat)
- Därav anskaffningsvärde obligationer och andra värdepapper (exkl. certifikat)
- Därav värdereglering obligationer och andra värdepapper (exkl. certifikat)
- Certifikat, ursprunglig löptid upp till 1 år
- Därav anskaffningsvärde certifikat
- Därav värdereglering certifikat
- Kassa och Bank

Långfristiga skulder

- Kommuncertifikat med ursprunglig löptid längre än 1 år
- Utestående obligationslån exkl. uppköpta egna
- Långfristiga lån från svenska långivare, alla valutor
- Därav i utländsk valuta (del av rad 440)
- Därav övertagen skuld från kommunägt företag (inkl. Kommuninvest AB)
- Långfristiga lån från utländska långivare (alla valutor, även SEK)
- Långfristig leasingkuld
- Skuld för avgifter samt offentliga bidrag (investeringar)

Kortfristiga skulder

- Kommuncertifikat med ursprunglig löptid upp till 1 år
- Utestående kortfristiga obligationslån exkl. uppköpta egna

- Kortfristiga lån från svenska långivare, alla valutor
- Därav i utländs valuta (del av rad 500)
- Därav övertagen skuld av kommunägt företag (inkl. Kommuninvest AB, del av rad 500)
- Kortfristiga lån från utländska långivare (alla valutor, även SEK)
- Leverantörsskulder
- Moms och särskilda punktskatter
- Personalens skatter, avgifter och löneavdrag
- Övriga kortfristiga skulder
- Upplupna räntekostnader
- Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd ålderspension
- Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Specifikation av svenska börsaktieinnehav

- Redovisat belopp föregående kvartal
- Köp inkl nyteckning
- Försäljning inkl inlösen
- Upp- eller nedskrivning
- Redovisat belopp detta kvartal

Specifikation av nominella värden är:

- Kommuncertifikat
- Utestående obligationslån

Specifikationerna av obligationslån emitterade i Sverige och utlandet samt för utlandslån är:

- Bokfört belopp föregående kvartal
- Upplåning
- Amorterat/Uppköpt
- Kursvinst
- Kursförlust
- Bokfört belopp detta kvartal

Specifikationerna av derivat utfärdade av svenska banker, övriga svenska motparter samt utländsk

- Marknadsvärde
- Erhållna/erlagda betalningar